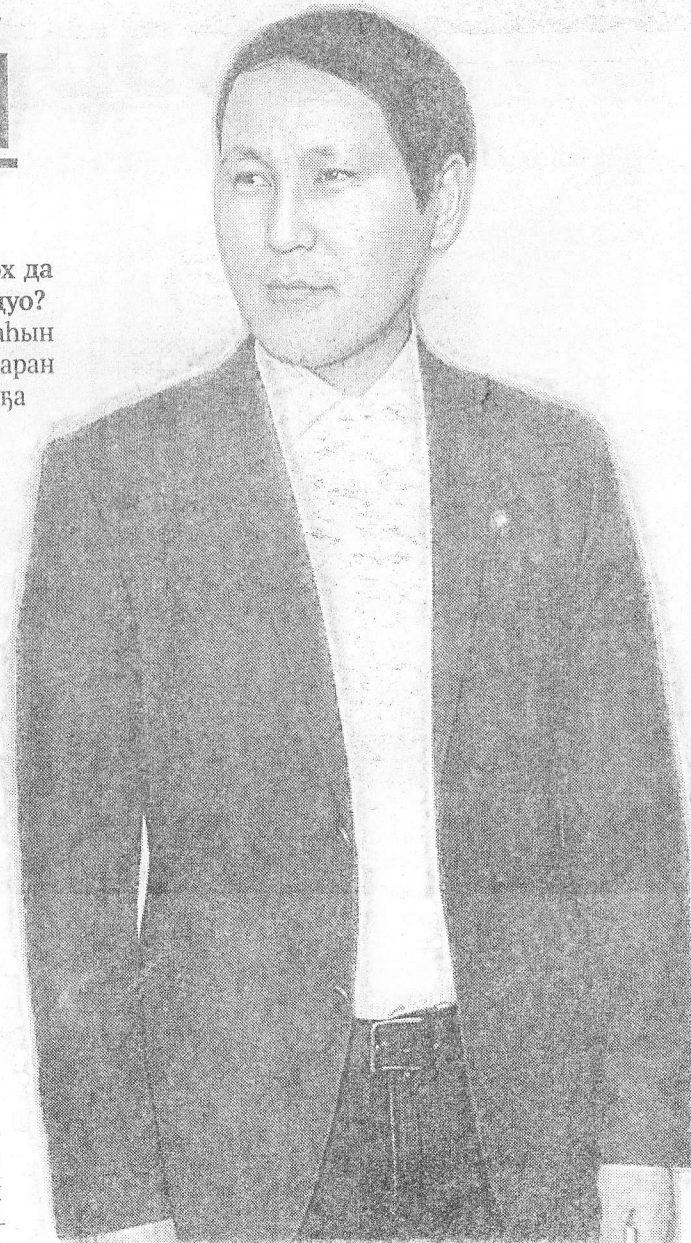

Саха Сэпэ, 1998, күүсэ нүмэр 17 күөс, 2015

тиэкис: Елена ПОТОЦКАЯ

хаартыска:

Аптаах Алексей

Дьалхааннаах 90-с сыллар ортолоро. Дойдуга үп-харчы кырыымчык кэмэ. Тэрилтэҕэ үлэлиир киһи хамнас ылбат буолан, харчыланьан баҕалаах араас албаһы көрдүүрө. Туох кистэлэ кэлиэй, бу кэм — хаартыһыттар “сулустаах чаастара” этэ диэтэхпитинэ. Кинилэр аттыларыгар оонньуу сылдыар кыракый уолаттарга хаартыга фокус эмиэ көрдөрөн ылаллара. Арааһа, ол иннэ-кэннэ биллэбэт дьикти тутуллаах олох тыына кырачаан Алеша дуунатыгар “фокус” диэн дьикти абылан күүһүгэр итэҕэли умалпыта буолуо.

Бүгүн “Итии чэйгэ” ыалдьыттыыр Саха эстрадатын театрын ураты жанрын артыыһа Алексей ГОЛЬДЕРОВ.

— Алексей, эн кэпсэтиибит саҕаланьытыгар “хирург быраас буолуохпун баҕарар эгит” диэбитиг дии уонна хайдах артыыс буолан хааллын? Буолаары буолан, фокусник?

— Фокуһу көрөөт, тута “умайбытым”. Ол кэннэ наар артыыс буоларга таласпытым.

— Биир эмэ биллэр фокуснигы дьоруой онгостор этин дуо?

— ыраах Дьяаныга олорон, туох аатырбыт фокуснигың билиэмий? 90-с сыллар ортолоругар оччотоову кэм оҕолоро Жан-Клод Ван Дамм, Брюс Ли, Джеки Чан курдук кумирдар буолуохтубут. Ол иһин биир кэм Голливуд сүлү-

фокусник суоҕун тэнэ дии. Анал үөрэх да суох. Ханна эмэ идэҕин үрдэтинэҕин дуо?

— Ханнык баҕарар идэни толору баһылааһын диэн суох. Онон идэҕин үрдэтэн, сайыннаран иһэринг хайаан да наада. Мин Москваҕа Бүтүн Россиятаағы фокусниктар семинардарыгар анаан тийээн үөрэнэн, билибин-көрүүбүн ханатан кэлэбин. Семинарга АХШ-тан, Аргентинаттан, Японияттан, Кореятан, быһата, бэйэлэрин идэлэрин толору баһылаабыт уопуттаах фокусниктар аан дойдуттан барьыттан кэлэн үөрэтэллэр. Онно фанаттар эрэ үөрэнэллэр диэн бэлиэтиэххэ сөп.

— Холууп, нууччалыы эттэххэ, эн “визитнэй карточкан” дии? Хайдах ити толкуй өйгөр киирбитэй?

— Хас биирдии айар идэлээх киһи тус-туска буочардаах. Эниги суруналыыстар эмиэ оннук дьоннугут ээ. Оттон мин идэбин холобурдаатааха, Дэвид Копперфильды да ылан көрүүх. Кини туска буочардаах буолан, сүгүрүйээччилэрин бэйэтигэр тартаҕа дии. Онтон холууп...

— Эмиэ буочар?...

— Биирдэ ааттаах-суоллаах фокусниктар ыттар семинардарыгар биир холууптаах нүөмэри көрбүтүм. Ол онтон ыла холууп-

эмиэ баҕара сылдыбытым ээ.

— Ол дьонун “спорт” диэн баран муннукка ытаабыт дьон буоллахтара дии? Кинилэр курдук, буолаары буолан, Голливуд артыыһа буолар буоллаххына, кырата илинни “единоборство” көрүгүннэринэн ылсан туран дьарыктаныхха наада буоллаҕа?

— Мин дьарыктаммытым.

— Хаһан?..

— Устудьоннуу сылдьан кикбоксинг, бокс секцияларыгар сылдыбытым. Билигин дьарыктаабыт тренербин көрүстэхпинэ кини: “Алексей боксер буолбатахыттан олус да үөрөбин!” — диир.

— Тоҕо инньэ дириий?

— Сөптөөх суолунан барбыккын диэн.

— Эн фокус көрдөрөр кэмгэр, артыыс диэх курдук, нүөмэргин араас ис хоһоонноон, олус бэркэ тупсаран биэрэҕин дии...

— Артыыс нүөмэригэр анаан этиэхтээх тылларын эрдэттэн нойосуус үөрөппэт ээ. Импровизация диэн баар. Бэйэтэ бэйэтиттэн тахсан иһэр.

— Куоракка эн идэҕэр күөн күрөстэһэр

ОЛОБУН КЭРЧИКТЭРЭ

1983 с. — балаҕан ыйын 12 күнүгэр Верхоянской к. күн сиригэр көрбүтэ.

2007 с. — АГИКИ-ни бүтэрээт, Саха театрыгар үлэли кирибитэ.

2012 с. — “сулустаах чааһа” тосхойор — саха эстрадатын артыыһа.

Кэргэннээх, икки оҕолоох.

— Оо, дьэ, холуусу арыстатан ах” диэтэххэ уустук буолуо? Нүөмэригэр кэмигэр ханна наадалаахха “ньимийэн” ылыахтаах, тоҕоостоох кэмигэр кынатанан сапсынан көрдөрүөхтээх...

— Ол кистэлэнгин кимиэхэ да арылбаппын. Биллэн турар, чэпчэкигэ суох. Бэйэм оҕолорум курдуктар, үчүгэй усулуобуйаҕа наадыллар.

— Хастарый?

— Уонча холууптаахпын. Кинилэри аппын харыстыырым курдук харыстыбын.

— Өссө аттааххын?..

— “Атым” — массыынам!

— Эс, доҕоор, тоҕо боростуойай хоруйун!

Хата киһини соһуттун дии.

— Соһутуу — мин идэм буоллаҕа.

— Ити хаан тохтуулаах, илии тохтуулаах нүөмэргин үгүс киһи сөбүлээбэт ээ. “Ужастик” хайысхалаах курдук дии.

— Фокус — айар үлэ көрүгүн быһытынан тус-тусна жанрдардаах. Холобура, киинэни ылан көрүүх: комедия, боевик, классика. Литератураҕа — кэпсээн, хоһоон, пьеса. Суруналыстыкаҕа — интервью, репортаж, очерк... Син ол тэнгэ, мин идэм — фокус эмиэ араас жанрдаах. Ити эн эппит нүөмэригэр — боевик көрүгэ диэххэ дуу. Баһаалыста, ылымматаххына ылыныма. Араас интэриэстээх дьон бааллар. Эн сөбүлээбэтэххин, атын киһи астынара буолуо.

... Алексей Гольдеров эстрада ураты жанрын артыыһа диэх курдук, ити курдук кэлсэтибит быһыыгар киһини соһутан ылар түгэнэ үгүс этэ. Кырдык, бэйэтэ этэринии, идэтэ оннук буоллаҕа. Силистэнэн-мутуктанан, көрөөччүлэргин соһута сырыт дуу, саха талааннаах артыыһа!

СЭМСЭ ТЫЛ

АННА ДАНИЛОВА, КӨРӨӨЧЧҮ, ДЬОКУУСКАЙ КУОРАТ ОЛОХТООҕО:

— Фокус жанра — Саха сиригэр сайда илик искусство көрүгэ. Култуура кыһаларыгар анал идэлээх артыыһы үөрэтэр да салаа суох. Ону ол диэбэккэ, Алексей Гольдеров тус баҕатынан уонна кыаҕынан эстрада ураты жанрыгар үлэли сылдьар аныгы көлүөнэ артыыстар чаҕылхай бэрэстэбииттэллэрин быһытынан биллэр. Кини уопутуран, аны бэйэтин туйаҕын хатарар ыччаты фокусник идэтигэр уһуйар устуудуйаны аһарыгар баҕарабын. Эдэр артыыс бу курдук көрөөччүлэрин сонун нүөмэрдэринэн өссө да соһута турдун!